

Εκπαίδευση ανθρώπινου «Νου»

- *Πώς γίνεται για ορισμένα θέματα να υπάρχουν δεκάδες διαφορετικές απόψεις, αρκετές φορές εκ διαμέτρου αντίθετες;*
- *Πώς γίνεται για ορισμένα επιστημονικά θέματα οι απόψεις να δίστανται;*

[ΣΗΜ. Δεν αναφέρομαι στα αναπάντητα, αλλά σε αυτά που έχει αποδειχθεί η επωφέλεια τους στην ανθρωπότητα, κι όμως ορισμένοι τα αμφισβητούν, όπως για παράδειγμα το φλέγον πρόβλημα που ενέκυψε για τους εμβολιασμούς, και στο οποίο ορισμένοι κατάφεραν να ακυρώσουν/αγνοήσουν/παραθεωρήσουν τα εκατομμύρια των ανθρώπων που σώθηκαν λόγω εμβολιασμού, τους στατιστικούς πίνακες, την πλειοψηφία της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και κάθε λογικό κανόνα της ανθρωπότητας, ανάγοντας εαυτούς σε 'αυθεντίες' εν είδει εκ γεννησιμιού 'σοφών'].

Η απάντηση είναι απλή! Όλα ξεκινούν εκ γεννησιμιού. Υπάρχουν χονδρικά δύο τρόποι εκπαίδευσης του ανθρώπινου "νου" για την αναζήτηση της Γνώσης και της αλήθειας της πραγματικότητας:

1^{ον} ΛΟΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΟΥ (κριτική σκέψη): Ο τρόπος αυτός στηρίζεται στη Γνώση/Φιλοσοφία/Επιστήμη, στα οποία πρώτα προκύπτει το φαινόμενο/γεγονός/ προβληματισμός/κτλ, κι ύστερα μελετάται και διερευνάται η επίλυσή του με την Φιλοσοφική/Επιστημονική μεθοδολογία και τεκμηρίωση. Κυριαρχεί η δυναμική διαλεκτική, ο σκεπτικισμός και η διερεύνηση/αναζήτηση με επιχειρηματολογία, ωθώντας σε διαλεκτικές διερευνητικές μεθοδολογίες/ διαδικασίες. Γενικά, το συμπέρασμα στο οποίο θα καταλήξει έπεται του φαινομένου/γεγονότος/προβληματισμού/κτλ και της προσπάθειας επίλυσής του (**δηλαδή, πρώτα το αίτιο και μετά το αποτέλεσμα**).

2^{ον} ΙΔΕΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΟΥ (δογματική σκέψη): Με αυτόν τον τρόπο το 'υποκείμενο' επαφίεται στην πίστη, σε φαντασιοπληξίες και μυθεύματα, καταλήγοντας πρώτα σε συμπέρασμα κι ύστερα αναζητώντας πληροφορίες που να το τεκμηριώνουν, ενώ εξ ορισμού απορρίπτει κάθε τι που αντιτίθεται του αρχικού του συμπεράσματος. Κυριαρχεί η μονολιθικότητα, η αδιαλλαξία και το έλλειμμα επιχειρηματολογίας ωθώντας σε εμμονές και μαγικοταχυδακτυλογρηκιοθηρησκευτικές ιεροτελεστιές/διαδικασίες. Γενικά, το συμπέρασμα προηγείται του προβλήματος και της προσπάθειας επίλυσής του (**δηλαδή, πρώτα το αποτέλεσμα και μετά το αίτιο**).

Εφόσον ένας άνθρωπος νους εκπαιδευτεί σε έναν από αυτούς τους δύο τρόπους δύσκολα θα αλλάξει στην πορεία της ζωής του, και καθώς περνούν οι μέρες, οι μήνες και τα χρόνια, θα δυσκολεύεται η κατάσταση έτι περισσότερο, έως κάποιου ορίου που από εκεί και πέρα είναι πια αμετάκλητο. Έτσι λοιπόν όσο πιο νωρίς αρχίζει να εκπαιδεύεται ο άνθρωπος νους στον λογικό τρόπο τόσο καλύτερα (αυτονόητο το γιατί).

Καθώς λοιπόν γεννιέται ένα παιδί, σιγά-σιγά αναπτύσσονται οι αισθήσεις του, συλλέγει πληροφορίες και προσπαθεί να αναγνωρίσει το περιβάλλον του. Είναι σημαντικό να αφεθεί ελεύθερο στη διερεύνηση αυτή, ακόμα κι αν κάνει ζημίες (ασφαλώς όχι ανεξέλεγκτα, άναρχα ή απρογραμμάτιστα). Καθώς μεγαλώνει το βρέφος και αρχίζει να ομιλεί σιγά σιγά προστίθενται νέες πληροφορίες αναζητώντας μόνο του τις απαντήσεις σε ότι του προξενεί το ενδιαφέρον. Όλα αυτά κατά το δυνατόν με τη διαδικασία της διερεύνησης και του προβληματισμού και με τους γονείς να προκαλούν το ενδιαφέρον και την απορία στο παιδί, και όχι να του επιβάλουν οτιδήποτε. Το ίδιο συνεχίζεται στο νήπιο, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό. Δεν θα τα καταλάβει όλα, δεν πειρά-

ζει, αρκεί να μην το 'φορτώνουμε' πληροφορίες, αρκεί να μην τις επιβάλουμε και αρκεί να μην είναι πολλές, αρκεί εν τέλει να το ωθούμε σε απορίες και ενδιαφέροντα ωθώντας το να ψάξει μόνο του λύση, έστω και ρωτώντας εμάς τους ίδιους. Κάπως έτσι εννοείτε θα έπρεπε να συνεχίζεται και στο σχολείο, ώστε να καλλιεργηθεί ή κριτική σκέψη και η λογική διαδικασία αναζήτησης απαντήσεων στις μελλοντικές απορίες, αλλά και σε κάθε ενδιαφέρον και προβληματισμό του¹.

Οποτεδήποτε λοιπόν σε έναν άνθρωπο ανεξαρτήτου ηλικίας αναδεικνύεται αυθόρμητα κάποιο ενδιαφέρον, κάποια απορία, κάποιο πρόβλημα, τότε και μόνο τότε πετυχαίνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα και μόνο τότε μπορούμε να μιλάμε για «Παιδεία», για «Μόρφωση» και για αληθινή σταθερή ασφαλή «Γνώση».

ΓΕΝΙΚΑ, για οτιδήποτε ένας γρήγορος τρόπος έλεγχου εάν πρόκειται για λογικό ή ιδεολογικό σύστημα είναι να ελέγχουμε εάν το συμπέρασμα έπεται ή είναι πρωθύστερο της διαδικασίας επίλυσης του προβλήματος/θέματος/γεγονότος/γνώσης/πληροφόρησης/κτλ.

Αντώνης Αναστασιάδης

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΕΛΟΥΣ

¹ Παραδείγματα ενδιαφέροντος/απορίας/προβληματισμού:

- 1) Πηγαίνει ένα παιδί στον παιδικό σταθμό και παρατηρεί ότι ορισμένα παιδιά προσεύχονται πριν το φαγητό.
- 2) Πηγαίνει ένα παιδί στο σπίτι του φίλου του και παρατηρεί ότι ο πατέρας βοηθάει την μητέρα στο πλύσιμο των πιάτων.
- 3) Ένα παιδί ζωγραφίζει κάτι στον τοίχο, ανοιγοκλείνει τη βρύση, ψάχνει σε σκοτεινές γωνιές, ανακατεύει πράγματα, κτλ.

- *Τι κάνουμε σε αυτές τις περιπτώσεις; Επιβάλουμε τις απόψεις μας ή το συζητάμε με κάποιον τρόπο;*